

1877-04-19

AFSENDER   MODTAGER

J. C. Jacobsen   Komitéen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Carlsbergfondets arkiv

Emneord:
Frederiksborg Slot, filantropi,
historiemaleri, nationalhistorisk
museum

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsens håndskrevne tilbud om indretning af Frederiksborg Slot som nationalhistorisk museum og tilsagn om at give 200.000 kr. til projektet.

TRANSSKRIFTION

Gjenpart

Til

Komiteen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot.

Enhver, som omfatter Frederiksborg Slot med Interesse, vil vistnok ofte have dvælet ved Spørgsmaalet om hvad der videre kan og bør gjøres, naar de nu paabegyndte Restaurationsarbejder ere tilendebragte. Der synes nemlig ikke at være nogen Udsigt til at tilveiebringe saa betydelige Midler, som vilde udkræves til at restaurere og meublere Slottet som et kongeligt Residentsslot, (hvilket selvfølgelig maatte skee i Chr 4des Stiil) men det vilde dog være altfor sørgeligt og uundaaeligt føre til Slottets snarlige Forfald, dersom den i det ydre gjenreiste, skjønnne Bygning for den største Deel skulde henstaae som en tom Skal, der ikke gjemte andet end nøgne Mure og raa Bjelkelag og endnu sørgeligere vilde det være, dersom denne ubenyttede Tilstand skulde friste til at anvende de ledige Rum i Christian d 4des Borg til det første det bedste, offenkjære Brug, for at spare en Udgift til Localer andetsteds. Naar der imidlertid sees hen til den levende Interesse for Slottets Bevaring som historisk Mindesmærke, som hele Folket lagde for Dagen ved de betydelige frivillige Bidrag til dets Gjenopførelse, saa synes det ikke at kunne være tvivlsomt, at Bestræbelserne nu bør gaae ud paa atter at give Frederiksborg den Betydning, som levede i Folkets Erindring fra en tidligere Tid, nemlig som et Hjem for Folkets historiske Minder, et Slags nationalhistorisk Museum.

Den ældre Slægt, som har kjendt Slottet i Frederik d 6tes og Christian d 8des Dage, da Frederiksborg kun ved Kroningshøitideligheder og lignende Fester blev benyttet af Kongehuset, medens det iøvrigt var et Valfartssted, hvorhen man drog for at fordybe sig i gamle Minder, vil ikke have

glemt det dybe, alvorlige Indtryk, som allerede Indtrædelsen i den

stille, ærværdige Slotsgaard gjorde, hvorved Sind og Tanke uvilkaarligt hensættes i de svundne Tider og forberedtes til med Inderlighed at dvæle ved de historiske Minder i Slottets Indre, navnlig ved de endnu uforandrede Dele af Chr 4des Værk: Kirken med Bedestol, "Rosen" og Riddersalen, samt ved den lange Række af Billeder af Fortidens berømte Mænd og Quinder.

Et saadant Samliv med Fortidens Minder vækker og uddanner Folkets historiske Sands og styrker dets Bevidsthed om at det har haft sin Andeel i Menneskehedens almindelige Kulturudvikling og dermed dets Erkjendelse af de Pligter, som denne Arv fra Forfædrene paalægger den nulevende og de kommende Slægter og en saadan bevisthed og Erkjendelse vil ikke undlade at styrke Folkets Selvfølelse og moralske Kraft, hvortil et lille Folk som vort i høi Grad trænger.

Dersom disse Forestillinger om et nationalhistorisk Museums løftende Indflydelse paa Folkeaanden findes at være rigtig og dersom den ærede Comitee deler min Overbeviisning om, at et saadant Museum kun kan faae den rette Betydning ved at knyttes til Frederiksborg Slot, som det ærværdigste, historiske Mindesmærke i sin Art, vi besidde vil jeg med Glæde bidrage til et saadant Foretagendes Fremme ved at udrede Udgifterne til de fornødne Localers passende Restauration, i hvilken Henseende jeg tillader mig at henlede Opmærksomheden paa medfølgende Udkast i 3 Tegninger med Forklaring og Overslag som Hr Etatsraad Meldahl efter Samraad med Hr Etatsraad H. Hansen og mig har haft den Godhed at udarbejde og som vil give en Forestilling om hvorledes Restaurationen formentlig vil kunne realiseres.

Til nysnævnte Forklaring skal jeg med Hensyn til selve Musæets Indhold føie den Bemærkning, at det forekommer mig, at et nationalhistorisk Musæum kun kan faae den rette Betydning for det danske Folk, naar det omfatter den

minderige Deel af vor ældre Historie fra Valdemar den Store eller vel endnu bedre fra Gorm og Thyras Dage. Vel er der desværre fra hiin ældste Periode kun meget faa Levninger tilbage, der egne sig for et Musæum som dette, men herpaa vil der formentlig kunne bødes ved - ligesom andetsteds, f. Ex i Versailles - at levendegjøre Forestillingerne om de berømte og mærkelige Personligheder som Historien omtaler, ved Kunstens Hjælp, navnlig ved Statuer, selv om disse kun blive ideale Portaitfigurer.

Desuden ville flere Begivenheder i hiin Periode vistnok ogsaa kunne anskueliggjøres ved historiske Malerier.

Fra den nærmest følgende Periode vil der uden Tvivl kunne erholdes ikke faa Gjenstande, forsaavidt de høre mere hjemme i et Musæum for Folkets Historie end i de paa Studiet af Kulturhistorien beregnede herværende Samlinger.

Fra den senere Middelalder indtil Nutiden vil der vistnok kunne faaes betydelige Bidrag, deels fra offentlige Institutioner, deels fra Private. Af den talrige Portraitsamling, som tidligere udgjorde den interessanteste Deel af de historiske Minder paa Frederiksborg, er desværre kun nu en lille Levning tilbage, men selv den vil formeentlig afgive en god Begyndelse til et historisk Portraitgaleri, som efterhaanden kan suppleres, deels ved Erhvervelse af Originaler, deels ved gode Kopier af interessante Billeder her hjemme og i Udlandet.-

Idet jeg hermed henstiller ovenstaaende skizzerede Forslag til et nationalhistorisk Musæums Oprettelse paa Frederiksborg til den høitærede Komitees Overveielse og Bedømmelse, skal jeg til Slutning tilføie, at dersom Planen i dens Hovedtræk af Komiteen findes anbefalelsesværdig og realisabel og dersom Hs Majestæt maatte skjænke den sit Bifald, tilsiger jeg hermed Komiteen et Bidrag af 200,000 Kroner til Restauration af Localerne i Kongefløien i Overensstemmelse med Hr Etatsraad Meldahls Udkast og Overslag.-

Ærbødigst J. C. J.

Carlsberg d 19 April 1877

Afskrift

Indenrigsministeriets Meddelelse af 27 Juni 1877 til Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse er saalydende:

"Paa Indenrigsministeriets.... allerunderdanigste Forestilling har det under 25 Juni behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bifalde:

1. at Komiteen bemyndiges til at modtage det af Kaptain Brygger J. C. Jacobsen gjorte Tilbud om at yde 200.000 Kroner til den indre Istandsættelse af Kongefløien paa Frederiksborg Slot, imod

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

at denne Fløi fremtidig anvendes dels til Anbringelse af et nationalhistorisk Museum, under Forudsætning af, at der ikke derved paadrages Staten nogen Forpligtelse til at bringe pekuniære Ofre i denne Anledning, samt

2. at Istandsættelsen af Komgefløien skeer i det Væsentlige i Overensstemmelse med de hertil indsendte, af Etatsraad, Bygningsinspecteur Meldahl udarbejdede Planer og Overslag".

1877-78
Gjæmingsarkiv

St. T. II

2

Cit

Komiteen for Gjæmingsarkivet af
Frederiksberg Plad.

Indkom. Som anbefaldes Frederiksberg Plad end Tuborods, med
nedsættelse af en Komité med Gjæmingsarkivet som Præsident og medens
Lau og Carl Gylden, naar de er gaarbagjættede Landsindskattearbejdere
og tilstandsberøgt. Det synes nemlig det at være uigen bedst
at de tilmedbringere for betydelige Møder, som med et indkomne
at de anbefaldes af en indkomne Plad som et saavelagt Landstads.
Plad. (Særligt betydeligt er alle den i (for 4de Måned) naar
det med de dag naar altsam forogeligt og invidyaaeligt som de
Pladets saavelagt Landstads, desuden den i det Gden gjæmingsarkiv,
Hvæm Gjæmingsarkivet den største del af sine Indkomme som en
Lau Plad, det det gjæmingsarkivet end en anden Måned og saa
Ligetilbage og anden forogeligt med det naar, desuden den
indkomne Landstads Måned forogeligt at ankomne de Ledsige
Lau i Christian P. 4de Måned den største del af det, offentlig
Lau, for at spore en betydeligt de Landstads indkomne.

Naar den indkomne part som de den Landstads
for Pladets Komité som Indkomne Måned er alle, som den
Landsk lagde for Ledsige med de betydeligt, forogeligt
Indkomne det det Gjæmingsarkivet, som synes det det at være
naar indkomne, at Landstads som en den gaar ind par
altes at give Frederiksberg den betydeligt, som Landstads
Landsk forogeligt for en indkomne Cit, nemlig som et Gjæmingsarkiv
for Pladets Indkomne Måned, at Pladets indkomne Landstads
Måned.

Den anden Plad, som den Gjæmingsarkivet i Frederiks
berg og Christian P. 8de Måned, da Frederiksberg Lau med
Landsk forogeligt forogeligt og indkomne Landstads den betydeligt af
Landsk forogeligt, medens det indkomne med et Landstads, som den
naar den for at landstads sig i gaarke Måned, med den Lau

glæde, det dybe, alvorlige Indtryk, som allestedes Indtryk
i den stille, anstændige Klostergaard gjælte, somad Præsident og Canten
imidlertid samfattede: de frimodige Ord og forbeholdt sig med
Indvillighed at drøbe med de ypperste Mænd; Skulle det ender,
næmlig med de ender i forordende Del af Cho 4tes Skæde:
Enden med Betsstol, "Løsen" og Litteratur, samt med den
lange Række af Billeder af Landets berømte Mænd og
Gjæster.

Et saadant Paulin med Landets Mænds velbes og
indvunden Saltskattens Præsident og sigtes det Comissariat
om at det var for sin Central: Menneskefølelse almindelig
Fælleindsigt og dermed det fuldstændige af de fleste, som
denne Børn for Landets paatagelse den indvunden og de
samværende Klager og en saadan Comissariat og fuldstændig
med det indvunden at sigte Saltskattens paatagelse og uoverens
kraft, som det et lille Salt som vandt: sin Grad konvuls.

Denne det Forsættelinge om et nationalt skandinaviske
Museum i København. Indsigelse for Saltskatten findes at
mere rigtige og den den anden Lænder det er min
Omstændelighed om, at et saadant Museum sin kan faa
den rette Betjening med at bygges til Frederiksberg Slot,
som det mest passende, skandinaviske Museum: sin Ord, og end
med sig med Glæde bidrage til et saadant Forsættelinge
Lænder med at indvunden Udgifterne til de forordende Lænder
saadant Indvunden, i hvilken samfattede jeg tillader mig
at saadant Opmarksomheden for mest passende Udskift: 5
Forsættelinge med Forsættelinge og Omstændelinge som si Forsættelinge
af den Lænder med si Forsættelinge H. Høsten og mig som Lænder
den Forsættelinge at indvunden og som med mig en Forsættelinge om
saadant Indvunden formentlig mit Lænder Forsættelinge.

Det mig som Lænder Forsættelinge jeg mig som Lænder
jens Forsættelinge Forsættelinge sin den Comissariat, at det formentlig
mig, at et nationalt skandinaviske Museum sin kan faa
den rette Betjening for det danske Salt, naar det anføres den

1871-78 Abf. 11
Abf. 11

7

Indrømmelsministeriets Skrift af 27 Juni 1877, til Exekution
for Frederiksberg Slots Gjenopretnings- og Forlydnings-
arbejde:

"For Indrømmelsministeriets . . . allermindsteningste
Skrift af det under 25 Juni befalet Jævn Maj's Let
Tingens allermindsteningste af Befalt:

1. at Exekutionen bevilges til at udføre det af Exekutionens
Kongens J. C. Jacobsens gjorte Tiltag om at give 200,000 Kroner
til den under Skrift af 27 Juni befalet af Frederiksberg
Slots, indat de derom alle forudtillige anmodninger til
Efterskud med forsonlig Gærlighed i Tingsretten, det
til Anbringelse af et eventuelt altsidigt Skriv, indat
Skrift af 27 Juni befalet af det under 25 Juni befalet at
uden Forlydnings- og Forlydnings- og Forlydnings- og Forlydnings-
arbejde, samt
2. at Skrift af 27 Juni befalet af Exekutionens
i Overensstemmelse med de forudtillige, af Exekutionens
Kongens, og Exekutionens indbragte Skriv indbragte
Planer og Overførsel."